

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_CJL_660
Předmět:	Český jazyk a literatura
Tematický okruh:	Literatura 19. století
Autor, spoluautor:	Mgr. Iveta Bašná
Název DUMu:	Počátky českého realismu: Božena Němcová
Pořadové číslo DUMu:	20
Stručná anotace:	Počátky českého realismu: Božena Němcová – život a dílo Boženy Němcové, seznámení s tvorbou, jednotlivé oblasti tvorby
Ročník:	2.
Obor vzdělání:	65-42-M/02 Cestovní ruch, 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání
Metodický pokyn:	Prezentace slouží ve výuce jako součást výkladu a lze ji také použít jako materiál k samostudiu.
Výsledky vzdělávání:	Žák aktivně zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace.
Vytvořeno dne:	26. 06. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

POČÁTKY ČESKÉHO REALISMU

- ◉ 50. léta 19. století
- ◉ období doznívání romantismu
- ◉ důraz je kladen na věrné zobrazení reality

Znaky realismu:

pravdivé zobrazení skutečnosti

zájem o soudobé problémy

objektivita

typizace

Božena Němcová 1820 - 1862

- narodila se ve Vídni
- z vlasteneckých důvodů si změnila jméno Barbora na Božena
- provdala se za o 15 let staršího Josefa Němce, manželství bylo problematické
- měla čtyři děti, rodina se často stěhovala

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jan_Vi%C3%ADmek_-_Bo%C5%BEena_N%C4%9Bmcov%C3%A1.jpg

Pobyty B. Němcové:

- po svatbě žila v Červeném Kostelci, následovaly Josefov, Litomyšl, Polná
- od roku 1842 žila v Praze, kde se stýkala s významnými kulturními osobnostmi a účastnila se společenských událostí
- v roce 1845 se rodina přestěhovala do Domažlic
- 1850 byl Josef Němec přeložen do Uher, rodina se vrátila do Prahy, B. Němcová podnikla několik cest za manželem

V různých koutech vlasti i na Slovensku sbírala B. Němcová lidovou slovesnost, některé texty přebásňovala.

NÁRODNÍ BÁCHORKY A POVĚSTI

SLOVENSKÉ POHÁDKY A POVĚSTI

OBRAZY Z OKOLÍ DOMAŽLICKÉHO

Dílo:

Poezie - v počátcích tvorby píše vlasteneckou poezii
např. báseň *Ženám českým*

Povídky

Divá Bára

- příběh nebojácné venkovské dívky, která je okolím nespravedlivě odsuzována (předsudky)

Karla

- chlapec Karel je vydáván za dívku, aby nemusel na vojnu, v době dospívání vše vyjde najevo

V zámku a podzámčí

- kontrast chudoby v podzámčí s přepychem na zámku, nakonec zámecká paní chudým pomáhá (idealizace)

Babička

- novela, kterou začala psát po smrti syna Hynka, v návratu do dětství hledala útěchu
- v knize je zobrazen život na Starém bělidle, kam přijíždí babička strávit poslední roky života ke své dceři
- autorku poznáváme v nejstarší vnučce - Barunce
- postava babičky je zidealizovaná - je ztělesněním lidové moudrosti, tradice a života v souladu s přírodou
- babička si díky své povaze získává sympatie lidí z okolí včetně samotné kněžny
- protiklad k zidealizované hlavní postavě tvoří příběh Viktorky
- kniha je obrazem venkovského života se všemi zvyky, svátky a slavnostmi v průběhu ročních období
- kniha končí smrtí babičky, pro Barunku to znamená také konec dětství

Přiřad'te k autorce knihy, které napsala

V zámku a podzámčí

Slovenské pohádky a pověsti

Král Lávra

Karla

Zámek

Obrazy z Rus

Baruška

Barunka

České pohádky

Obrazy z okolí domažlického

BOŽENA NĚMCOVÁ

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jan_Vil%C3%ADmek_-_Bo%C5%BEna_N%C4%9Bmcov%C3%A1.jpg

Spojte knihu s postavou

Babička

Karla

Divá Bára

V zámku a podzámčí

Chyže pod horami

Vojtěch

Barunka

Katuška

Elška

Markyta

ZDROJE:

PROKOP, Vladimír. *Literatura 19. a počátku 20. století: od romantiků po buřiče*. Sokolov: O.K. - Soft, 2005.

Zdroje obrázků jsou citovány přímo v textu.